

Постъпването ми въ българското опълчение.

Колкото и да бъше занимателна работата на дюкянъ и да отвличаше вниманието ми, но все пакъ тя не ме задоволяваше. Като си лъгахъ вечеръ и се съсрѣдоточавахъ въ себе си, менъ не ме напушташе мисълта и впечатленията за преживѣното. Напротивъ, като че ли до тогава бъхъ претръпналъ, а сега вече захващаше да изпъква съ цѣлия си ужасъ всичко преживѣно. Не можахъ да се примиря съ положението, че съмъ изгубилъ родителитѣ си, всичките си домашни, домъ, имотъ и пр. Мъжеше ме най-вече мисълта, че не се показахъ достоенъ синъ, а напуснахъ баща си за да спася своя животъ, когато тръбаше да остана тамъ, за да имъ бъда полезенъ и да пазя живота имъ като пожертвуамъ моя, който тѣ ми сѫ дали. Разсаждавайки така, всѣкой денъ у мене растѣше идеята, че първата моя длъжностъ въ живота е да отмѣстя за родителитѣ си. Отъ друга страна, почти непрекъжнатото движение на руски войски край дюкянътъ, сѫщо и разположенитѣ на близо по квартири български опълченски дружини, усилваха у мене това настроение и ми напомняха, че азъ, повече отъ всѣкиго другого, съмъ длъженъ да взема участие и помогна за освобождението на българския народъ отъ турско робство и заедно съ това да отмѣстя за убиването на домашнитѣ ми.

На 18. августъ 1877, г., въ петъкъ, рано сутринта се събудихъ отъ сънъ, радостенъ. Отправихъ се при единого отъ господаритѣ си, у когото живѣяхъ тогава по редъ, и му заявихъ за решението си да се запиша войникъ въ българското опълчение. Следъ пладне отидохъ въ дружинната канцелария на 7. дружина гдѣто ме зачислиха редникъ-доброволецъ въ 1. рота. Тогава бъхъ на 18-годишна възрастъ.

Споменахъ по-горе, че въ денътъ на боя при г. Ст.-Загора, малкия ми братъ Стефанъ не бъше у дома, а при нѣкои негови другари, съ който бъше избѣгалъ. Азъ това не знаехъ и изобщо нищо не знаехъ за него. Единъ денъ въ Търново, за голѣма наша радостъ, ние се срѣщнахме. Той се настани за писарь въ нѣкакъвъ „съветъ“ въ Търново, председателъ на когото бъше стария Д-ръ Беронъ, въ кѫщата на когото остана да живѣе. Въ свободното ми време, когато отъ ротата мѣ пущахъ въ отпускъ, азъ често отивахъ при брата си. Тамъ се запознахъ съ това благородно семейство. Отъ тамъ вземахъ понѣкога и книги за четене.

Споменахъ по-рано за трите пѣсни на дѣдо Славейкова за посрещане руситѣ въ Ст.-Загора. Сега се научихъ, че той сѫщо сполучилъ да избѣгне и че сега е въ Търново, а всичките му книги останали въ Ст.-Сагора и изгорѣли. По